

Kulttuuriympäristöyksikkö

Yksikön päällikkö

Kaupunginmuseon lausunto Katajanokan maailmanpyörän (Skywheel Helsinki Oy:n) poikkeamispäätöshakemusta sijoituksen jatkamiseksi viideksi vuodeksi

HEL 2017-001835 T 10 04 01

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa koskien Skywheel Oy:n poikkeamispäätöshakemusta, Katajanokan maailmanpyörän sijoittamisluvan jatkamiseksi vuodesta 2018 eteenpäin 31.5.2023 saakka. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Maailmanpyörän sijaintipaikka Katajanokanlaiturilla on 1990-2000 -luvuilla vuosina ollut useiden erilaisten aloitteiden ja rakennussuunnitelmien kohteena. Yhteistä näille aloitteille on ollut hankkeista käyty laaja julkinen keskustelu, jossa alueen huomattava kulttuurihistoriallinen arvo on kiistatta tunnustettu. Hankkeiden liittyminen historialliseen kaupunkirakenteeseen ja julkisen tilan tuottaminen on nähty rakentamisen keskeisenä tavoitteena ja toisaalta puutteena esitettyjen hankkeiden osalta. Alue on purkamisen jälkeen jäänyt määrittämättömäksi.

Tilapäinen käyttö on ollut eräs tapa hyödyntää Katajanokan laituri-alueen potentiaaleja. Tilapäinen käyttö voi olla ajassa muuntuvaa, sisällöltään vaihtuvaa, yllättävää ja iloa tuottavaa. Alueelle ovat asettuneet matkailijoita palveleva elokuvakeskus, maailmanpyörä oheistoimintoinen samoin kuin Katajanokan Allas. Kielteisinä piirteinä kehityksestä voidaan nähdä Katajanokan laiturirannan ja vesiyhteyden kaventuminen ja avoimen rantayhteyden yksityistyminen. Yhtenäisen suunnittelun puuttuessa alue kokonaisuutena ei anna hallittua julkista vaikutelmaa, ja sen toiminnot ovat osin päällekkäisiä. Maailmanpyörä heittää profiilinsa Kauppatorinrannan kansallisesti merkittävään kaupunkimaisemaan. Uudet maailmanpyörät ovat muodostuneet globaaleiksi tunnusmerkeiksi kaupungeille, ja niillä on merkitystä markkinoinnin näkökulmasta. Viiden vuoden jatkoaika hankkeelle heijastuu myös alueen muiden toimijoiden aikajänteisiin. Samalla lisäaika vakiinnuttaa maailmanpyörän asemaa kaupunkikuvassa, mikä ei vastaa tilapäisen rakenteen tavoitteita. Maailmanpyörä-hankkeen vaikutusten arviointi on vaikeaa eikä sitä ole tehty.

Kaupunginmuseo esittää huolensa keskeisen helsinkiläisen julkisen tilan ja Kauppatorinrannan kulttuurimaiseman kehittymisestä, jota tilapäi-

Kulttuuriympäristöyksikkö

Yksikön päällikkö

sen käytön asteittainen jatkaminen ei tue.

Sari Saresto
Vs. kulttuuriympäristöpäällikkö

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Postiosoite

PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite

Aleksanterinkatu 16
Helsinki
[http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu-
seo](http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu-seo)

Puhelin

+358 9 310 36630

Faksi

+358 9 310 36664

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566